

Ajit Singh and another v. The Food Corporation of India and 237
others (G. A. Majithia. J.)

ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੱਤ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪੜ੍ਹ
ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਾਪੀਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੀਡਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਹੇਠ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ
ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ।

ਜੇ. ਐੱਸ. ਟੀ

ਮਾਨਯੋਗ ਜੀ. ਆਰ . ਮਜੀਠੀਆ ਅਤੇ ਵੀ. ਕੇ. ਝਾਂਜੀ ਜੇ. ਜੇ.

ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

**ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ,
-ਜਵਾਬਦਾਰਾ**

1993 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ 13907

ਮਾਰਚ 31, 1994।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੀਵਿਯਾਨ, 1950- ਅਨੁਛੇਦ- 226/227— ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ—ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ—ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼-ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਰੀ ਹੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਡੇਲਿਨ ਕੁਐਂਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਹਨਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ 14)

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਜੀ.ਐਸ .

ਹੇਮੰਤ ਕੁਮਾਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਾਜੇਸ਼ ਗਰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਨਿਰਣਾ

(1) ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸਮੂਹਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ- ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 13907, 4201, 10715, 12547, 13366, 13793, 13908, 13966, 13977, 14214, 14301, 14302, 14303, 14304, 14803,

1993 ਦਾ 1483a, 1994 ਦਾ 84, 85 ਅਤੇ 725 1994 ਦਾ ਸੈਕਿੰਡ ਪੀ'ਵੀ, ਅਤੇ ਕੰਪ. 1994 ਦੇ ਨੰਬਰ 939, 1834 ਅਤੇ 1835। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸੀ। ਉਹੀ.

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਈਆਂ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟਾਂ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ, 1993 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 13907 ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 31 ਦਸੰਬਰ 1971 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਖੁਰਾਕ ਨਿਗਮ (ਸੰਖੇਪ ਲਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ) ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਗ੍ਰੇਡ-ਇਲ (ਡਿਪੋ) ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ। ਉਸਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਗ੍ਰੇਡ-2 (ਡਿਪੋ) ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਗ੍ਰੇਡ-1 (ਡਿਪੋ) ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2, ਭਾਵ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ੋਨਲ ਮੈਨੇਜਰ (ਉੱਤਰੀ) ਅਤੇ ਉਹ 25 ਦਸੰਬਰ, 1979 ਅਤੇ 31 ਦਸੰਬਰ, 1991 ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ, ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਚੌਕੀਦਾਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 16 ਜੁਲਾਈ, 1971 ਤੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਜ਼ੋਨਲ ਮੈਨੇਜਰ (ਉੱਤਰੀ) ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਕ ਗ੍ਰੇਡ-ਇਲ (ਡਿਪੋ) ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। 15 ਜੂਨ 1978 ਨੂੰ

(4) ਸਾਲ 1986 ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤਾਇਨਾਤ ਸਨ, ਏ. FSD. ਤਲਵੰਡੀ ਭਾਈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੋਂ ਚੌਲ ਤਲਵੰਡੀ ਭਾਈ ਤੋਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੇ ਮਨਮਾੜ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਚੌਲਾਂ ਦੇ ਸਟਾਕ ਦੀ ਕਮੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਨਿਗਮ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ 19 ਮਈ 1986 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 6 ਮਾਰਚ 1993 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਅਪ੍ਰੈਲ 1993 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। , ਭਾਵ, ਲਗਭਗ 7 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

(5) ਹਮਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਅਤੇ ਅਣਜਾਣ ਦੇਰੀ ਸੀ; ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ੋਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੁਆਰਾ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਰੈਜ਼ੀਸ ਇਨ ਅਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(6) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਇਤਰਾਜ਼

ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਖੁਰਾਕ ਨਿਗਮ (ਸਟਾਫ) ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 67 ਅਤੇ 74 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚਾਰਜ ਮੀਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਇੱਕ ਜ਼ਰਮਾਨੇ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਉਪਾਅ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1971 (ਸਟਾਫ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼', ਲਈ ਸੰਖੇਪਤਾ)। ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਖਣੀ ਖੇਤਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ 729-14-200 ਕੁਇੰਟਲ ਡਾਈਸ ਦੀ 111 ਘੱਟ ਲੋਡਿੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਪੈਸੇ ਦੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਘੱਟ ਲੋਡਿੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਲੋਡਿੰਗ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਵਿਧੀ ਅਪਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕਨਸਾਈਨ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਇੱਕ com ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ ਕਨਸਾਈਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣ/ਕਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪੂਰਾ ਰਿਕਾਰਡ, ਭਾਵ ਰੇਲਵੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵੈਗਨਾਂ ਦੇ ਸੀਲ ਬਰਕਰਾਰ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ, ਰੇਲਵੇ ਡਿਲਿਵਰੀ ਬੁੱਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਵਜ਼ਨ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ, ਭਾਵ ਵਜ਼ਨ ਕਾਰਡ, ਜਾਂ ਵਜ਼ਨ ਦਾ ਢੰਗ ਭਾਵੇਂ ਇਹ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ। ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ, ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਹੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਸਟਾਫ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ 3000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਪੈਸ਼ਲ ਭੇਜਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 70 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੈਗਨਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 20,000 ਬੈਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਭੇਜਣ, ਗੁਣਵੱਤਾ ਜਾਂਚ ਆਦਿ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਟਾਫ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਸਟਾਫ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਬੇਲੋੜੀ ਜਾਂ ਅਣਜਾਣ ਸੀ। ਯੋਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਸੈਟਿਸ ਫੈਕਟਰੀ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਡਿਪਟੀ ਜ਼ੋਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 3 ਦੇ ਸਟਾਫ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੇਣੀ II ਅਤੇ III ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ/ਬਦਲੀ ਆਦਿ ਲਈ ਇਕਾਈ ਭਾਰਤੀ ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਜ਼ੋਨ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਟਾਫ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਕਦੇ ਵੀ ਜ਼ੋਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਜਾਂ ਪੋਸਟਿੰਗ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ

ਗਿਆ ਸੀ। ਸਟਾਫ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ/ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀਨੀਅਰ ਖੇਤਰੀ ਮੈਨੇਜਰ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜ਼ੋਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀਨੀਅਰ ਖੇਤਰੀ ਮੈਨੇਜਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਟਾਫ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ।

(7) ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀ ਜੀ.ਐਸ.ਬਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਬਹਿਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਾਸੂ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਉਸਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਬੱਲ ਵੱਲੋਂ - ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ੍ਰੀ ਵਾਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਬੱਲ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕਾਂਸਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਮੌਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਵੀ ਹਨ, ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

, ਸ੍ਰੀ ਬੱਲ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ:-

- (i) ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;
- (ii) ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟਾਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਖੇਤਰੀ ਮੈਨੇਜਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ੋਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੁਆਰਾ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜ਼ੋਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ।
- (iii) ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪੋਂਟ ਨੰਬਰ (i) : ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

(8) ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਉਤਪੱਤੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਤੱਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਤੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਗਿਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ,

ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਸਵੀਪ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੇਨਕਾ ਗਾਂਧੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 21 ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1978 ਐਸਸੀ 597.

ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਵਾਜਬ, ਢੁਕਵੀਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋਈਡਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਕਮੀ ਅਨੁਛੇਦ 21 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਤੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਜਬ, ਰੇਅਰ ਅਤੇ ਜੂਸੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਚੰਪਲਟ ਪੰਜਾਜੀ ਘੁੰਗਰਾਏ (2;), ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ, ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਵੀ. ਪਵਿਤਰਨ (3) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਵੱਲੋਂ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਕਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ, ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰਕ ਹਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਆਮ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ। ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ।

(9) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਕੁਤਾਹੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਜੱਜ ਨੇ ਜਿਤੋਂਦਰ ਜਯੰਤੀਲਾਲ ਜੋਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (4) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੈਂਪ ਨੇ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਖਤ ਜਾਂ ਲਚਕਦਾਰ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਅਣਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੰਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ

ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(10) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਡਾ.ਬੀ.ਐਸ.ਸੰਧੂ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (5)। ਉਸ ਵਿੱਚ

- (2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1981 ਐਸਸੀ 1675
- (3) ਏਆਈਆਰ 1990 ਐਸਸੀ 1266
- (4) 1978 (2) SLR 728.
- (5) 1989 (1) ਉੱਤਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 213.

ਕੇਸ, 1974-75 ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 1906 ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਘੁਟਾਲੇ ਅਤੇ 111 ਅੰਤਰਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪਾਈਮਪਰ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਰਣਨੀਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, 01 ਅਣਉਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(11) ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਬਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (6) ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 1975 ਅਤੇ 1976 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਾਪਰੀ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ 12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਰਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ: -

“16 ਦਸੰਬਰ, 1987 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਠੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਜੋ ਜਾਂਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸਨ, ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਲ 1975-1977 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਆਈ. ਇਹ ਤਾਂ 1987 'ਚ ਹੀ

ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਅਪ੍ਰੈਲ 1977 'ਚ ਵੀ ਉਕਤ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ 'ਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਜਾਂਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਗੈਰਵਾਜ਼ਬ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 12 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਚਾਰਜ ਮੀਮੋ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।”

(6) ਏਆਈਆਰ 1990 ਐਸਸੀ 1308।

ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮੂਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਮ ਸਮਗਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਇਸ ਕੋਰਟ ਐਮ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਬਾਇਓ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। x889 ਦੇ 5S4 (ਸੁੰਦਰ ਮੋਹਨ ਪੰਡਿਤ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ), ਨੇ 11 ਅਕਤੂਬਰ, 1990 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਾਲ 1973-74 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਲਈ, ਜਿਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 8 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। , 1974, 3 ਅਕਤੂਬਰ, 1988 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ: -

“ਜੇ ਉਸਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਵਿਭਾਗ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਤਰੱਕੀ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਰਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

(12) ਮੀ ਬਨਿਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਪੀ 1 ਵਿੱਚ ਥੀਕਸ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ (ਸੂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬੀ. ਡੀ. ਮਾਥੁਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (7) ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। - ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੀਟ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ <ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ

ਨਾਲ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਕ੍ਰਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਰੀ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ।

ਡਾ. ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (8) ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪੂਰਾ ਬੈਂਚ ਵੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਕੁਤਾਹੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ (3) ਅਤੇ (4) ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

“(3) ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਕਥਿਤ ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(7) 1992 (4) SLR 510.

(8) 1993 (4) SLR 655

ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਕੈਸਰ ਕਾਰਨ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

(4) ਕੀ ਇਕੱਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੰਬਿਤ ਪਏ ਰਹਿਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ 71 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੈਰਾਗਰਾਫ 71 ਵਿੱਚ, ਕਾਊਂਸਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੀ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੇ ਲਈ ਸਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦੇਰੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਨਾਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਮਾਂ ਲੰਘਣ ਕਾਰਨ ਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਅਫਸਰ ਲਈ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ: ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖੁਦਮੁਖੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਨਾਲ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਜਿੱਥੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(14) ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਰਾਏ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ

ਇਹ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼-ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਰੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੀਂਹ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹਨ ਜਾਂ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਹਨਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ।

(15) ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਰਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਿੰਦੂ ਨੰ. (ii):

(16) ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜ਼ੋਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬੇਮੋਰ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਖੇਤਰੀ ਮੈਨੇਜਰ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੈਟਾਗਰੀ ਆਈਐਲਐਫ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਜ਼ੋਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੇਣੀ II ਅਤੇ ਬਿਮਾਰ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਕਾਈ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ/ਵਾਪਸੀ ਆਦਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਜ਼ੋਨ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਜ਼ੋਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸ਼੍ਰੇਣੀ III ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀਨੋਰ ਖੇਤਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਹੈ। ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਸਟਾਫ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਬਣਾਏ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 56 ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਪੋਸਟ/ਗਰੇਡ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਟਾਫ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਤਕਾ I ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ, ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸਕੇਲ,

ਭਰਤੀ ਦੇ ਢੰਗ ਆਦਿ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕੈਟ ਗੋਰੀ III ਅਸਾਮੀਆਂ ਲੇਬਰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਗ੍ਰੇਡ-1 (ਡਿਪੋ) ਹਨ। ਸਹਾਇਕ ਗ੍ਰੇਡ-2 (ਡਿਪੋ) ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਗ੍ਰੇਡ-1 (ਡਿਪੋ)। ਸਟਾਫ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦਾ ਅੰਤਿਕਾ 'ਬੀ' ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।' ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਬੀਮਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ, ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰੀ ਮੈਨੇਜਰ/ਜੁਆਇੰਟ ਮੈਨੇਜਰ ਹਨ। ਮਾਮੂਲੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਨੇਜਰ/ਡਿਪਟੀ ਮੈਨੇਜਰ (ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਖੇਤਰ I I/ਸੰਯੁਕਤ ਮੈਨੇਜਰ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੀਨੀਅਰ ਖੇਤਰੀ ਮੈਨੇਜਰ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਟਾਫ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦਾ ਇਹ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਪਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਥਿਰ।

ਬਿੰਦੂ ਨੰ. (ਵਿੱਚ): ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੀ-ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(17) ਚਾਰਜਸ਼ੀਟਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਜਿਹੇ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਅੰਤਰਿਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਕਾਰਨ ਜਾਂਚ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਿੰਨੋਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹਨ।

(18) ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਮੂਹ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 13907, 4201, 10715, 12547, 13366, 13793, 13908, 13966, 139743, 139743, 139743, 139743, 13966, 13907, 10715, 10715, 14304, 14803, 1993 ਦੇ 14835, 1994 ਦੇ 84, 85 ਅਤੇ 725, ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 3,000 ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ 1994 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 939, 1834 ਅਤੇ 1835 ਦੇ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜੇ. ਐੱਸ. ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ

ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

Ajit Singh and another v. The Food Corporation of India and 249 others (G. A. Majithia. J.)

ਏ.ਐਲ. ਬਾਹਰੀ, ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਨ, ਅਤੇ ਜੇ.ਐਲ. ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.ਜੇ

ਦੇਵਾ ਨੰਦ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਹਰਾਨਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦਾਰ।

1993 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 12267 ।

ਅਕਤੂਬਰ 25, 1994

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950- ਅਨੁਛੇਦ- 226/227 — ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼, ਵੋਲ. I, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ— ਨਿਯਮ 3.26 (a) ਅਤੇ (d) — ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ — 55 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਬਰਕਰਾਰ — ਸਮੁੱਚਾ ਮੁਲਾਂਕਣ — ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੇ 70 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਲਈ ਚੰਗੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਨਿਯਮ 3.26 ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹੈ — ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਕਿ ਔਸਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਲਈ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ— ਹਿਦਾਇਤਾਂ R1 ਦੇ ਇੰਫਰਾ ਵਾਇਰਜ਼ ਹਨ। 3.26 - ਜਦੋਂ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਔਸਤ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਔਸਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇਕਰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ 55 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਮੈਰੀਟੋਰੀਅਸ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਉਹ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਇੰਦਰਾਜ਼/ਇੰਦਰਾਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਰੀ ਹੋਈ ਲੱਕੜ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ ਦੀ ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਰਵਿਸ ਰਿਕਾਰਡ 'ਔਸਤ' ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਾੜਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

(ਪਰਾ 14)